

ငြိမ့်လတ်တောင်ဖြင့်သူ ကဗျာလည်းမှန် ရယ်သံလည်းလှ ရေးကြရအောင်

အံ့မောင်၏ အမှာ

မြန်မာကဗျာစိမ်းလန်းပါစေ

မဂ္ဂဇင်းတိုက်များသို့ အများဆုံးရောက်လေ့ရှိသည့် စာမူမှာ
ကဗျာဖြစ်သည်။ ကဗျာတွင် မော်ဒန်ခေါ်ခေတ်ပေါ်ကဗျာက
ဥပရာခိုင်နှုန်းခန့်ပါတတ်၍ ဂန္ထဝင်ခေါ်စပ်ရိုးကဗျာများမှာ ၁၀
ရာခိုင်နှုန်းထက်မပိုဟု သိရသည်။ ဤသို့ဖြင့် မြန်မာအစဉ်အလာကဗျာများကိုရေးသူ
အလွန်နည်း နေပြီး ထိုသို့ရေးသူ အများစုမှာလည်း ကဗျာရေးနည်းကို
မကျွမ်းမနိုင်ကြကြောင်းပါ ထပ်၍ သိရသည်။

မြန်မာရိုးရာကဗျာပန်းပင်မှာ အားနည်းညှိုးလှီနေပြီ။

ဆရာကြီးသခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း၏ သားသမက်တော်သူ
အစိုးရပြန်ကြားရေးဌာန ညွှန်ကြား ရေးဝန် စာရေးဆရာကြီးဇေယျက
‘မြန်မာကဗျာဟာ မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုရဲ့ အမွေအနှစ်ပဲ။ ကဗျာ ပျောက်ရင်
လူမျိုးပါပျောက်နိုင်တယ်’ဟု မိန့်ဆိုခဲ့သည်။

ကဗျာကို အရေးတကြီးထားကြပါသည်။ ယနေ့မြန်မာ့ရိုးရာကဗျာ
ကျုံ့လှိညှိုး ရော်နေ သည် ဆိုလျှင် ထိုကဗျာပန်းပင်ကို ရှင်သန်စိမ်းလန်းအောင်
စောင့်ရှောက်ကြဖို့မှာ မြန်မာတို့၏ အမျိုးသား ရေးတာဝန်ဖြစ်ပေ၏ ။

ဤသို့သောအချိန်မျိုးတွင် မြန်မာကဗျာကို ချစ်သူ
ရေးသူရေလောင်းပေါင်းသင်ပြုစုသူ မြေ လတ်ဒေသဖွား
ကဗျာဆရာမြေလတ်မောင်မြင့်သူက ရယ်စရာမဂ္ဂဇင်းအယ်ဒီတာတစ်ဦး အဖြစ် မိမိ
ဆောင်ရွက်ရင်း ထိုမဂ္ဂဇင်းသို့ ကဗျာရေးပို့သူများနှင့် ကဗျာအကြောင်း
နှီးနှောဆွေးနွေးကြပုံများကို စုစည်း၍ အထူးသဖြင့် ငယ်ရွယ်သူတို့အတွက်
အလွန်အသုံး ဝင်ကျေးဇူးများဖွယ်ရှိသော ကဗျာရေး နည်းဆောင်းပါးပေါင်းချုပ်ကို
စာအုပ်ပြုလုပ်ထုတ်ဝေလိုက်သည်မှာ ပင်ကြားအက်ထအောင်

ခြောက်သယောင်းနေသော မြန်မာရိုးရာကဗျာပန်းခင်းမြေတွင် မုတ်သုံမိုးရွာ
သွန်းဖြိုးလိုက်သကဲ့ သို့ဖြစ်ပါသည်။

မြေလတ်မောင်မြင့်သူသည် ဤစာအုပ်တွင်
မြန်မာကဗျာစပ်ထုံးစပ်နည်းများကို အလွယ် တကူနားလည်အသုံးချနိုင်ကြအောင်
လက်ဝါးပေါ်တွင် ပတ္တမြားကိုတင်၍ ပြသကဲ့သို့ ရေးပြပေး သည်မှာ ကဗျာချစ်သူများ
လက်တွေ့အသုံးချ၍ မုချရရှိဖွယ်ဖြစ်ပါသည်။

ဤစာအုပ်သည် ကဗျာချစ်သူ ကဗျာဝါနုတို့အတွက်သာမက
ကဗျာကျွမ်းသူ ဝါရင့် ပညာရှင် တို့အတွက်လည်း အခြေအမြစ်ကြသော
ကဗျာဗေဒကဗျာနိဿတို့ကို ပြန်လည် သတိလောင်း တင်ပြဆွေးနွေးသည်ဖြစ်၍
အကျိုးကျေးဇူးကြီးမားလှပါသည်။

ကဗျာနှင့်ပတ်သက်သော မြေလတ်မောင်မြင့်သူ၏ ဆွေးနွေးချက်များမှာ
ချစ်စရာမှတ်စရာကောင်းသည်။

“ဘာကဗျာပဲရေးရေး အသံ၏ အရေးပါပုံကို အလေးအနက်ထား”။

“အခြေခံကောင်းပေါ်တွင် စိတ်ကူးဉာဏ်ကောင်းပေါင်းစပ်”

“အလှဆုံးအကြောင်းအရာကို အလှဆုံးပုံသဏ္ဌာန်ဖြင့်တင်ပြ”

ကဗျာမှာ နည်းစနစ် + စိတ်ကူးဉာဏ် + အဆန်းတကြယ်
ဖန်တီးနိုင်စွမ်းရည်တို့ပေါင်းပေးရမည်။

ကဗျာအကြောင်းသူရေးပုံမြင်ပုံမှာ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းသည်။

“မြန်မာလူမျိုးတို့သည် ကဗျာကိုနှစ်သက်မြတ်နိုးကြသည်။ ကဗျာဖြင့်
စကားထာပွက်သည်။ ကဗျာဖြင့် ရာဇဝင်ကိုမှတ်သည်။ သတ်ပုံကိုမှတ်သည်။
မွေးနေ့ကိုမှတ်သည်။ ရာသီဥတု ကိုမှတ် သည်။ လယ်ထွန်ရက်ကိုမှတ်သည်။
ကဗျာဖြင့် သဘာဝအလှကိုလည်းဖွဲ့သည်။ ကဗျာဖြင့် အချစ် ရေး၊

စစ်ရေးတို့ကိုလည်းသိကုံးသည်။ ရှေးကမြန်မာစာပေကိုလေ့လာသည်ဆိုသည်မှာ မြန်မာ ကဗျာကို လေ့လာခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြင့်ကဗျာသည် မြန်မာစာပေတွင် အထူးအရေးပါ အရာ ရောက်ခဲ့သည်။

“ကဗျာကို ပညာရှိတို့၏ ဥစ္စာဟုဆိုရုံမျှမက စိတ်ကိုနှစ်သိမ့်စေပြီးလျှင် အလိုရှိသော စိန်ရွှေ ရတနာစသည်တို့ကို ရတိသကဲ့သို့ အားရတင်းတိမ်ခြင်းကိုပါ ပြည့်ဝစေသည်ဟုဆိုလိုပါသည်။ ကဗျာကြောင့် အကျိုးကိုဖြစ်စေနိုင်သည်။ အပြစ်ကိုလည်းဖြစ်စေနိုင်သည်။ လူ့စိတ်ကိုခက်ထန် အောင်လည်း မြှင့်တင်ပေးနိုင်သည်။ သနားကြင်နာအောင်လည်း ဖန်တီးပေးနိုင်လေသည်။

“ပုဂံခေတ်က အနန္တသူရိယအမတ်သည် ‘သူတည်းတစ်ယောက်၊ ကောင်းဖို့ရောက်မူ’ အစချီသော ကဗျာ၏ အစွမ်းကြောင့် နရပတိစည်သူမင်းကြီး၏ ခက်ထန်သောဒေါသစိတ်ကို ပျော့ ပျောင်းစေပြီးလျှင် လွှတ်စေဆိုသော အမိန့်ကိုထုတ်နိုင်ခဲ့သည်မှာ ကဗျာ၏ စွမ်းရည် သတ္တိကြောင့် ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် လက်ဝဲသုန္ဒရ၊ မြဝတီမင်းကြီးဦးစ၊ လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင်တို့မှာလည်း ကဗျာ၏ အစွမ်းကြောင့် ကျေးဇူးများခဲ့ကြပေသည်။

ကဗျာရေးဖွဲ့နည်းကို ပျိုးထောင်ရတွင် ကျွန်တော်တို့ငယ်စဉ်ကတည်းကလည်း မဂ္ဂဇင်းပါ ကဗျာများကို အတုယူ၍ ဆရာတင်၍ ကဗျာရေးသင်ခဲ့ကြရပါသည်။ သီးသီးခြားခြား ဆရာသမား တို့ဖြင့် ကဗျာရေးနည်းမသင်ခဲ့ရပါ။ ဝါရင့်ကဗျာဆရာများရေးထားသည့်ကဗျာတို့ကိုကြည့်၍ အတု ယူလက်သင်ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ယခုကား ဆရာမြေလတ်မောင်မြင့်သူ၏ ပို့ချသင်ကြားချက်များကို ဖတ်ရှုလေ့လာ၍ စနစ် ကျသော၊ လှပပြည့်ဝသော ကဗျာများကို ရေးဖွဲ့နိုင်ကြလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

သို့သော် စာရှုသူများအား သတိတစ်ခုပေးလိုပါ၏ ။ ကဗျာစပ်နည်းကို

ဖတ်၍ မြင်၍ ကဗျာ ပျောက်ပျက်ကြောင်ဆုတ်မသွားစေလိုပါ။

စပ်နည်းကဗျာကိုမသတ်စေလိုပါ။

ကဗျာရေးချင်လျှင် ရေးသာရေးပါ။ အသင့်အတင့်သော သတိ၊

ဖြစ်နိုင်သမျှ ရုံးပေါင်းစုစည်း ထားသောကြိုးစား အားထုတ်မှုတို့ဖြင့်ရေးသာရေးပါ။

ရဲရင့်ခြင်းက ကဗျာကိုမွေးဖွားပေးပါလိမ့်မည်။

ရင်ထဲက ကဗျာသည် သူ့ကန်အားတွန်းအားဖြင့် မွေးဖွားလာပါလိမ့်မည်။

မြန်မာကဗျာကို

မြန်မာတို့ထိန်းသိမ်းရှင်သန်ပွားစီးအောင်လုပ်နိုင်ကြလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည် ၏ ။

ကဗျာတို့၏ ပုံသဏ္ဌာန်မှာလည်း ပန်းဥယျာဉ်ကြီးထဲကပန်းတွေထက်ပင်

ထွေပြားပုံစံစွာ၊ မွေးရနံ့ထုံစွာဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ကြသည်ဖြစ်၍

ကဗျာရေးလိုသူကဗျာချစ်သူတို့သည် စိတ်နှောင့်ဗျာ ပါဖြစ် စရာမလိုဘဲ

သူ့အချိန်သူ့အခါ သူ့နေရာတို့တွင် ဖူးပွင့်ဖြစ်ထွန်းလာကြသော ကဗျာမျိုးများကို

လွတ်လပ်စွာ အကြောင့်ကြမဲ့စွာ ရေးနိုင် ဖန်တီးနိုင်ကြပေလိမ့်မည်။

ကဗျာသင် ပျို့နုတို့ မှတ်စရာ

ဤစာအုပ်တွင်းမှတေးထပ်ကဗျာစကလေးကို လက်ဆောင်

ဆင့်ကမ်းပေးလိုက်လိုပါသည်။

“စပ်မူနည်း ရေးလိုပါလျှင်

တေးကိုသာ ရအောင်ကျက်ပါတော့

ခက်လှဘူး မျိုးသင်္ဂီ

စိုးရိမ်နှင့်ဗျာ

ဖြိုးထိန်တဲ့ ကိုးစိန်လွှာငယ်

ခိုးရှိန်ဝါ အို . . . တောက်ပါလိမ့်လေး။”

*

ကျွန်တော်၏ စာပေသက်တမ်းကို ဆန်းစစ်ကြည့်လျှင် နှစ်လေးဆယ်ပြည့်ရန် ၂နှစ်ခန့် သာလိုပါတော့သည်။ ထိုသက်တမ်းအတွင်း ကျွန်တော့်တွင်ပြစရာဆို၍ စာအုပ် ၁၀ အုပ်သာ ရှိပါသေး၏ ။ ကိုယ်တိုင်ထုတ်သည့် ကလေးကဗျာစာအုပ် ၂ အုပ်၊ စာပေဗိမာန်ကထုတ်ပေးသည့် စာအုပ် ၆ အုပ်နှင့် ပုဂ္ဂလိကထုတ်ဝေသူက ထုတ်ပေးသည့် ဆေးပညာစကားဝိုင်းစာအုပ် ၂ အုပ် တို့ဖြစ်ကြပါသည်။

မှတ်မှတ်ရရပြောရလျှင် ကျွန်တော်သည် ဘယ်စာအုပ်မှာမှ အမှာစာကို တူတူတန်တန် မရေးခဲ့ပါ။ ယခုထုတ်ဝေမည့် စာအုပ်သည် ကျွန်တော့်အဖို့ ၁၁ အုပ်မြောက်စာအုပ်ဖြစ်၏ ။ နိမိတ် ဆောင်ရသော် ကျွန်တော်၏ စာအုပ်ထုတ်ဝေမှုဘဝတွင် ၁၁ မီးငြိမ်းမည့်စာအုပ်ဟုပင် အမွှမ်းတင် လိုက်ချင်ပါသည်။

ထို့အတူ ဤစာအုပ်နှင့်ပတ်သက်၍ ကျွန်တော့်တွင် ပြောစရာတွေရှိနေပါသည်။ ကျေးဇူး တရားနှင့် ကျေးဇူးမေတ္တာအကြောင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။ အယ်ဒီတာဘဝ ကနဦး ကျေးဇူးရှင်များ ဟုဆိုသော် မှားမည်မထင်ပါ။ ဆိုရလျှင် ဌာနဆိုင်ရာက အငြိမ်းစားယူခဲ့သော ကျွန်တော့်အား ဆရာ အလင်းရောင်တင်က ဆရာဦးစည်သူ(သုခချမ်းသာ)ထံခေါ်သွားပေး၍ သုခချမ်းသာမဂ္ဂဇင်းတွင်

ပထမဦးဆုံးအယ်ဒီတာလုပ်ခွင့်ရပါသည်။ လေးငါးလအကြာတွင် သုခချမ်းသာ မဂ္ဂဇင်းနားသွား သဖြင့် ကျွန်တော်လည်း နားခဲ့ရပါသည်။

ဤတွင် သောင်းပြောင်းထွေလာရယ်စရာမဂ္ဂဇင်းတာဝန်ခံအယ်ဒီတာ ဆရာ မောင်မောင်စ နေက အယ်ဒီတာလုပ်ရန် ကမ်းလှမ်းလာပါသည်။ ကျွန်တော် ၁၅ ရက်ခန့်စဉ်းစားပြီးမှ ဆရာ မောင်မောင်စနှင့် လက်တွဲကာ အယ်ဒီတာလုပ်ဖြစ်ပြန်ပါသည်။ သို့ဖြင့် သောင်းပြောင်းထွေလာ ရယ်စရာအပြင် ရယ်စရာရသစုံမဂ္ဂဇင်းပါပေါင်း၍ ၂ အုပ်စာ လုပ်ဖြစ်ခဲ့ကြပါသည်။

ရယ်စရာ ရသစုံမဂ္ဂဇင်းတွင် အယ်ဒီတာလုပ်ရင်း နယ်ပေါင်းစုံရောက်ရှိလာသော ကဗျာများ ကိုတည်းရင်းဖြတ်ရင်း ပြင်ထည့်ပေးခဲ့ပါသည်။ တချို့နယ်က ကလေးများကို ကဗျာတွေပြင်ပေးကာ စာပြန်ပို့ရန်လုပ်ကိုင်နေသော ကျွန်တော့်ကို ဆရာမောင်မောင်စနေက မြင်တွေ့သွားပြီး၊ အားလုံး သော လူငယ်ကဗျာလက်သင် ကလောင်ရှင်တွေအတွက် ဆောင်းပါးရေးရန် တိုက်တွန်း၍ “ကဗျာလည်းမှန်ရယ်သံလည်းလှရေးကြရအောင်” ကဗျာရေးနည်းဆောင်းပါးများကို ရေး ဖြစ်ခဲ့တာဖြစ်ပါသည်။ ရယ်စရာ ရသစုံမဂ္ဂဇင်းတွင် ၂၀၀၆ ခု ဇန်နဝါရီလမှစ၍ ရေးခဲ့သည်။ ၂၀၀၆-ခုနှစ် အောက်တိုဘာလအထိဆောင်းပါး ၉ ပုဒ် ကဗျာရေးနည်း ၉ မျိုးရေးဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

ကျွန်တော်တတ်လို့ရေးခြင်းမဟုတ်ပါ။ ကျွန်တော့်အဘော်တွေချည်းမဟုတ်ပါ။ ကျွန် တော်လေ့လာဖတ်ရှုမှတ်သားမိသမျှ စာပေကျမ်းဂန်တို့မှ သင့်နိုးရာရာကို ကဗျာလက်သင်တို့အား လမ်းပြပေးခြင်းမျှသာဖြစ်ပါသည်။ ပြီးပြည့်စုံပြီဟုမဆိုလိုပါ။ မြန်မာကဗျာ ကိုလေ့လာ လိုက်စား လိုသော ဝါသနာရှင်တို့အတွက် ကျမ်းကြီးကျမ်းငယ်တို့ကို ဆက်လက်လေ့လာရန် အခြေခံမျှ သာဖြစ်ပါသည်။ မိတ်ဆက်ပေးခြင်းမျှသာဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ အားနည်းချက်များ လိုအပ်ချက်များ ပါကောင်းပါနိုင်ပါသည်။

ယခုမူ ဤဆောင်းပါးများကို စုစည်း၍ ဟီးရီးစာပေက
စာတစ်အုပ်အဖြစ် ထုတ်ဝေတော့ မည်ဆိုသောအခါ၊ မြန်မာဂန္ထဝင် ကဗျာချစ်သူ
လက်သင်ဝါသနာရှင်တို့အပေါ်ထားသော ကျွန်တော့် စေသနာသည်
တစ်စုံတစ်ရာတော့ အထမြောက်ပြီဟု ဝမ်းသာပီတိကြည်နူးမိပါသည်။

ဤသို့ ကြည်နူးဝမ်းသာပီတိဖြာတိုင်း ဤစာအုပ်ဖြစ်မြောက်ရန်အတွက်
အယ်ဒီတာဘဝ အစကနဦးမှသည် ကျွန်တော့်အပေါ် ကျေးဇူးပြုခဲ့ကြသော၊
ဆရာလင်းရောင်တင်၊ ဆရာ ဦးစည်သူ (သုခချမ်းသာ) သို့မဟုတ် ဦးကောဏ္ဍည၊
ဆရာမောင်မောင်စနေ ထုတ်ဝေသူ ကို မောင်မောင်ထွန်းနှင့်တကွ
ကျေးဇူးတင်ထိုက်သူအားလုံးတို့အား အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

လေးစားစွာဖြင့်

မြေလတ်မောင်မြင့်သူ

(၂၀-၆-၂၀၁၀)

*

အခန်း(၁)

နယ်ပေါင်းစုံမှရောက်ရှိလာသော စာမူတွေက နေ့စဉ်နှင့်အမျှ တဖွဲဖွဲ။ သည်အထဲက ဗျာစာမူတွေက အရေအတွက် အများဆုံးဖြစ်၏။ မဂ္ဂဇင်း၏ မူအရ လစဉ်ကဏ္ဍအလိုက် ရွေးချယ် တည်းဖြတ်နေသောအခါ တော်ရုံတန်ရုံမျှနှင့် ကဗျာဆရာစိတ်ကမပယ်ချင်။ မပယ်ရက်။ သို့သော် လည်း လစဉ်ရောက်လာသမျှသော ရာနှင့်ချီနေသည့် ကဗျာများကို မဂ္ဂဇင်းတွင် အကုန်ပါအောင် ထည့်ဖို့ဆိုတာလည်း မဖြစ်နိုင်။ သည်အခါမျိုးတွင် အလုပ်လုပ်သည့်အယ်ဒီတာစိတ်ဖြင့် ပြတ် အောင်ဖြတ်၍ ရွေးသင့်တာရွေး၍ ပယ်သင့်တာပယ်ရပါသည်။

မိမိတို့ မဂ္ဂဇင်းတွင် လူငယ်အများစုအားနှင့် မာန်နှင့် ရေးသားနေကြသည်မှာ ဟာသကဗျာ နှင့် ကဗျာပျိုးခင်းကဏ္ဍဖြစ်၏။ ဤနေရာတွင် အချို့ကဗျာလေးများမှာ အတွေးကောင်းလျက် အရေး ဖျက်ဆိုသလို ကဗျာမျိုးတွေအများကြီးတွေ့ရပါသည်။ ခေတ်ပေါ် ကဗျာဟန်ဖြင့် ရေးသားထား သည်မှာ မသိသာသော်လည်း မြန်မာ့ရိုးရာဟန်ဖြင့် ရေးသားသော ကဗျာများတွင် ပို၍ သိသာ လှပါသည်။

မိမိအနေဖြင့် အတွေးကောင်းသော ကဗျာလေးတွေဖတ်ရတိုင်း လွယ်လွယ်နှင့် ပယ်ပစ် ရမှာနုမျောသဖြင့် တတ်နိုင်သမျှ ပြင်ဆင်တည့်မတ်ပေးပြီး မဂ္ဂဇင်း တွင်သုံးပေး ခဲ့တာကြာပါပြီ။ အထူးသဖြင့် မြန်မာ့ရိုးရာဟန်ဖြင့်ရေးသော ဂန္ထဝင်ကဗျာများကို ပြင်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ စေတနာ မှာ အတွေးကောင်းတဲ့ ကဗျာလေးလည်းပါခွင့်ရစေ၊ ဂန္ထဝင်ဟန်ကိုဝါသနာပါသော ကဗျာရှင် အ တွက်လည်း အခြေခံကောင်းရသွားပါစေ။

ယခုလိုပြင်ပြီးထည့်ပေးရတာ ကလည်း အကြောင်းရှိပါသည်။ လစဉ်ရာနှင့်ချီပို့နေသော ကဗျာများထဲတွင်

ဂန္ထဝင်ဟန်မြန်မာ့ရိုးရာကဗျာအရေအတွက်မှာ အတော်ပင်နည်းလွန်းလှပါသည်။ လစဉ်ခေတ်ပေါ်ဟန် ကဗျာအပုဒ်တစ်ရာလာလို့ ရိုးရာဟန်ကဗျာဆယ်ပုဒ်မပါရှိပါ။ အဲဒီ နည်းနည်း လေးထဲကမှ စိတ်ဝင်စားလို့ ရေးသားသူအချို့မှာ နည်းစနစ်မှားယွင်းနေတာကိုပါ အတော်များများ တွေ့နေရသောကြောင့်ဖြစ်၏ ။

ဆိုလိုသည်မှာ ခေတ်ကာလအရ မည်သည့်ကဗျာမျိုးပဲရေးရေး လွတ်လပ်စွာရေးသားနိုင် ခွင့်ရှိသလို၊ မြန်မာရိုးရာ ကဗျာဟန်ကို ချစ်လို့စိတ်ဝင်စားသူတွေအတွက်လည်း အခွင့်သာစေရန် ရည်သန်ပါသည်။ ဤနေရာတွင် ခေတ်ပေါ်ကဗျာနှင့် ပတ်သက်၍ ပြောသွားခဲ့ဖူးသော ဆရာ ဒဂုန်တာရာ၏ စကားထဲက ဂန္ထဝင်နှင့်ပတ်သက်သော အယူအဆလေးမှာ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်း သည်ဟု မိမိထင်သည်။

“ခေတ်ပေါ်ကဗျာရေးဖို့ ဂန္ထဝင်ကိုမသိလည်း ကိစ္စမရှိပါဘူး။ ဂန္ထဝင်ကိုသိရင်တော့ ပိုကောင်းပါတယ်”တဲ့။

သေသေချာချာ စဉ်းစားကြည့်လျှင် အတော်မှတ်သားဖို့ကောင်းပါသည်။ ဒါ့ကြောင့် ကဗျာ တွင် ဘာကဗျာပဲရေးရေး အသံ၏ အရေးပါပုံကို အလေးအနက်ထားရင်း၊ သင့်တော်ရာ ရွေးထား သည့် မြန်မာဟန်ကဗျာတွေကို အချိန်ကုန်ခံ လူပင်ပန်းခံကာ ပြင်ပေးနေတာကို နေ့စဉ် ရိပ်မိနေ သော တာဝန်ခံအယ်ဒီတာက “ဆရာဒီလိုတစ်ဦးချင်းကောင်းစေချင်လို့ ပြင်ပေးနေတာကောင်း ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် တစ်ဦးချင်းပဲသိမှာပေါ့ဆရာ။ ဒီတော့ ခုလို တစ်ဦးချင်းပြင်ပေးမယ့်အစား၊ လူငယ်ဝါသနာရှင်အများစုအကျိုးရှိအောင်၊ သူတို့မသိတာလေးတွေလည်း သိသွားအောင် သူတို့ အမှားနဲ့ ဆရာပြင်ပေးတဲ့ နမူနာလေးတွေကို ယှဉ်ပြီးဆောင်းပါးရေးရင် မကောင်းဘူးလားဆရာ. . “ ဟု

ဤသို့အကြံပြုပါသည်။ မိမိကိုယ်တိုင်တွေ့ရကောင်းမှန်းမသိသောအကြံ။ အလွန်ကောင်း သောအကြံပါ။ သို့သော် မိမိစိတ်ကတစ်မျိုး။ တစ်ပါးကိုသိစေ ချင်တာတက်စေချင်တာ မှန်သော်

လည်း ဤစေတနာကို တစ်ဘက်က ဆရာလုပ်တာထင်သွားလေမလားဟူသော စိုးရိမ်မှုနှင့်အမြဲ လိုလိုဖင့်နေ့နေတတ်သည်မှာလည်း အကျင့်ဖြစ်နေပါပြီ။

သည်လို စဉ်းစားတွေဝေ အချိန်တွေလေလွင့်နေစဉ် အံ့သြစရာကောင်းသော ကဗျာစာမူ တစ်ပုဒ်နှင့် စာတစ်စောင်ကို ဖတ်လိုက်ရပါသည်။ အမှတ်မထင်ပါပဲ ကဗျာလေးကကောင်းနေသလို၊ သူ့စာလေးကလည်း စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းလှပါသည်။ ပေးပို့သူအမည်က ‘ဂျီကလင်’နေရပ် လိပ်စာရှာမတွေ့။

အယ်ဒီတာလူကြီးမင်းခင်ဗျား

ကျွန်တော်ဒီကဗျာကို ပို့ရတာ အလွန်ပဲစိတ်အားငယ်မိပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ကျွန် တော်ကဗျာဟာ မြန်မာဆန်လွန်းတဲ့ ရှေးကဗျာဟန်ကြီးဖြစ်နေလို့ပါ။ ဒီကဗျာကို ပို့မယ် ဆိုတော့ သူငယ်ချင်းတွေက ဝိုင်းပြီးလှောင်ကြပါတယ်။ မင်းကဗျာမျိုးက ဘုရားစာတရားစာမှ ရေးတာတဲ့။ မော်ဒန်ခေတ်ထဲမှာ လာမကြောင်စမ်းပါနဲ့တဲ့။ အဲဒီ စကားကို ကျွန်တော်အလွန်ပဲခံပြင်းမိပါတယ်။

လူကြီးမင်းခင်ဗျား။ ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ မြန်မာဂန္ထဝင်ကဗျာမျိုးရေးတာဆိုလို့ ကျွန်တော် အပါအဝင် နှစ်ယောက်ပဲရှိပါတယ်။ ကျွန်တော်ဒီကဗျာရေးတာဟာ မော်ဒန်ခေတ်ထဲမှာ မြန်မာက ဗျာတွေမတိမ်ကောစေချင်လို့ပါ။ မြန်မာစာပေမှာ စည်းကမ်းတကျအလွန်သေသပ်ကျနတဲ့ မြန်မာ ကဗျာတွေကို ကျွန်တော်မြတ်နိုးတယ်။ လေးစားတယ်။ အားပေးတယ်။ မော်ဒန်ကဗျာကိုမကောင်း ဘူးလို့ ကျွန်တော်မဆိုပါဘူး။ သူ့ခေတ်သူ့အခါနဲ့တော့ ဟုတ်ပါရဲ့။

ဒါပေမယ့် သူခေတ်စားလာတဲ့အကြောင်းနဲ့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အစဉ်အလာကြီးမားတဲ့ မြန်မာ ကဗျာတွေပျောက်ကွယ်ပေးရတာ တော့

မဖြစ်ကောင်းပါဘူး။ ဒါ့ကြောင့် ကျွန်တော်ဟာ ဘယ်ခေတ်
ဘယ်အခါပဲရောက်ရောက် မြန်မာစာပေကို စောင့်ရှောက်တဲ့အနေနဲ့ မြန်မာကဗျာကို
လေ့လာလိုက် စားရေးသားနေဦးမှာပါပဲ။ မြန်မာစာပေကို
ချစ်မြတ်နိုးတဲ့လူကြီးမင်းများအနေနဲ့လည်း မြန်မာစာပေ ရဲ့အသက် ဒါမှမဟုတ်
ရသဖြစ်တဲ့ မြန်မာကဗျာတွေကို အားပေးချီးမြှောက်ထွန်းတောက်စေလိမ့်ဦး မယ်လို့
မျှော်လင့်မိပါတယ်ခင်ဗျား။

ကျွန်တော့်စာကြောင့် လူကြီးမင်းများ
စိတ်အနှောက်အယှက်ဖြစ်တယ်ဆိုရင်တောင်းပန်ပါ တယ်။ ကျွန်တော့်စာကို
စိတ်ရှည်စွာသည်းခံဖတ်ပေးတဲ့အတွက်လည်း ကျေးဇူးအလွန်တင်ပါတယ် ခင်ဗျား။
လူကြီးမင်းများအားလုံး ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာကျန်းမာကြပါစေ။

(ဂျီကလင်)

သူ့စာကိုဆုံးအောင်ဖတ်မိတော့မှ သူ့ဘာကြောင့်
လိပ်စာထည့်မပေးသည်ကို နည်းနည်း ရိပ်မိလာပါတော့သည်။
သူ့ကဗျာကိုဖတ်ကြည့်တော့လည်း သိပ်မခေလှ။ ရေးမယ့်ရေးတော့လည်း
တကယ့်ရှားရှားပါးပါး ‘တေးထပ်’ကဗျာ။ အရေးအသားမှန်ရုံတင်မက
ဟာသပါမြောက်နေသည့် ကဗျာတစ်ပုဒ်ဖြစ်နေပါ၏ ။ ဒါ့ကြောင့် ၂၀၀၆
ဇန်နဝါရီလထုတ်ရယ်စရာရသစုံ မဂ္ဂဇင်း၊ ရယ်စရာ၊ ရယ်စရာ၊ ရယ်ကဗျာကဏ္ဍတွင်
အချိန်မီ ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

ကဗျာရှင် ဂျီကလင်ရဲ့ စာကိုဖတ်ပြီး မိမိစဉ်းစားတုံ့ဆိုင်းနေသော
စေတနာအလုပ်ကို ယခု လိုစာတစ်စောင်ပေတစ်ဖွဲ့အဖြစ်
စတင်အကောင်အထည်ဖော်လိုက်မိပါသည်။

ဦးစွာပထမ ကျော်စိုးသူ (ဥသျှစ်ပင်) ရယ်/ချစ်သူအဖွဲ့ဝင်
(၈၀၂)ပေးပို့လိုက်သော ကဗျာ (၆)ပုဒ်အနက်မှ နမူနာတစ်ပုဒ်ဖြစ်ပါ၏ ။

ကျော်စိုးသူ(ဥသျှစ်ပင်) အနေဖြင့် သူ့ကဗျာတွေကို ဘာပုံစံ အဖြစ်ရေးသလဲမသိပါ။
မိမိဘာကဗျာဟန်ရေးနေတာလဲဆိုတာကိုတော့ ဦးစွာသတိထားဖို့သင့်ပါ သည်။

မိမိသူ့ကဗျာကို ဖတ်လို့ရသမျှတော့ ခေတ်ပေါ်ဟန်လည်းပြောမရပါ။
ဂန္ထဝင်လည်းမမည်ပါ။ သို့သော် ကဏ္ဍ သူ့ကဗျာထဲက သူကြိုးစားထားသော
စာသားတွေ အသံတွေကို လိုက်ခြေရာခံလိုက် သောအခါ
ဂန္ထဝင်အချိုးတွဲကဗျာထဲတွင် သုံးလေ့ရှိသော နဘေသံအချို့နှင့်စာသားအချို့ကို
တွေ့လိုက်ရပါသည်။

ယင်းသို့တွေ့လိုက်ရသောအသံနှင့်စာသားကို ခြေရာခံကာ
ကဗျာရှင်ကျော်စိုးသူ (ဥသျှစ် ပင်)၏ ကဗျာကို သူ့စာသားနှင့် သူ့ဟန်မဖျက်ဘဲ
အနီးစပ်ဆုံးဖြစ်အောင် ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်လိုက် သောအခါ ချစ်စရာကောင်းသည့်
ဒွေးချိုးကဗျာလေးတစ်ပုဒ်ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့နိုင်ပါသည်။ မြန်မာ့ရိုးရာကဗျာချစ်သူ
များလေ့လာနိုင်ရန် မူရင်းကဗျာနှင့် ယှဉ်၍ ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

‘အချစ်’

စာရွက်ပေါ်က အကွာရာ
ဖျက်စရာခဲဖျက်ရှိပေမယ့်။
နှလုံးသားထက်က အကွာရာ
ဖျက်ပါရင် အသဲအက်မှာမို့
စွဲမိသူကိုယ့်အဖြစ်က
ဖုံးချစ်မိမှား။ ။

ကျော်စိုးသူ(ဥသျှစ်ပင်)

‘အချစ်’

စာရွက်ပေါ်က အက္ခရာ
ဖျက်စရာခဲဖျက်ရှိသော်ငြား။
နှလုံးသားထက်က အက္ခရာ
ဖျက်ပါရင်အသည်းအက်မှာမို့
စွဲမက်သူကိုယ့်အဖြစ်က
ဖုန်းချစ်မိမှား။ ။

ကျော်စိုးသူ(ဥသျှစ်ပင်)

ယခုမိမိယှဉ်၍ ပြင်ပြလိုက်သည်မှာ ကျော်စိုးသူ၏ ကဗျာကို
အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် ပြင်ဆင်ပေးလိုက်ခြင်းမဟုတ်ပါ။ သူ့စာသားတွေကို
အခြေခံ၍ သူ့စာသားအတိုင်း အနီးစပ်ဆုံး အမှန်ဖြစ်အောင်သာ
တည့်ပေးလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကဗျာကောင်းဖြစ်ရန်အတွက် နောက်တစ်
ဆင့်ကြိုးစားနိုင်ရန် ဒွေးချိုးနှင့်ပတ်သက်သည့် အခြေခံမူအချက်အလက်များကို
မိမိကြားဖူး၊ မှတ်ဖူး လေ့လာဖူးသမျှတို့မှ လို တို ရှင်းဖြစ်အောင်တင်ပြလိုက်ပါသည်။

ဒွေးချိုး

ဒွေးဆိုတာနှစ်။ ပါဠိဘာသာ ‘ဒွေး’ သဒ္ဒါမှ ‘ဒွေး’ဟုပြောင်းလာ။
အချိုးနှစ်ချိုးပါဝင်။ ထို့ကြောင့် ဒွေးချိုးဟုခေါ်။ ဒွေးဆစ်ဟုလည်းခေါ်၏ ။
သီချင်းအနေဖြင့်မူ နှစ်ဆစ်သီချင်း။ နှစ်ဆစ် ချိုးသီချင်း။
နှစ်ကျော့သီချင်းဟုခေါ်ကြသည်။

ပထမအချိုးကို အခံ(သို့)အချီဟုခေါ်သည်။ ဒုတိယအချိုးကို

အအုပ်(သို့)အချဟုခေါ်သည်။ နှစ်ဆစ်ချိုးလို့လည်းခေါ်။ အချိုးနှစ်ချိုးအနက်၊
အခံချိုးတွင် အနည်းဆုံးနှစ်ပိုဒ်ရေးပြီး၊ အအုပ်ချိုး တွင်လည်း
အနည်းဆုံးနှစ်ပိုဒ်ဖြင့်အုပ်လေ့ရှိသည်။ သို့သော် စိတ်ကူးဉာဏ်ချဲ့နိုင်သလောက် (၂)
ပိုဒ်ခံ (၃)ပိုဒ်အုပ်ဒွေးချိုး၊ (၃)ပိုဒ်ခံ (၃)ပိုဒ်အုပ်ဒွေးချိုး။ (၃)ပိုဒ်ခံ (၄)ပိုဒ်အုပ်ဒွေးချိုး
စသည်ဖြင့် ရေးနိုင်သည်။

အရေးကြီးသည်မှာ ဒွေးချိုးကဗျာတွင် ပိုဒ်ဆုံးကာရန် (သို့)
အချိုးသတ်ကာရန်သည် ချသံ များဖြစ်ရမည်။ (ဝိသဇ္ဇနီသံများဟုခေါ်) ဥပမာ (အေး၊
အား၊ အင်း၊ အဲ. .) စသည့်အသံမျိုးဖြစ်၏ ။ မည်သည့်အခါမျှ
ချီသံတက်သံမဖြစ်စေရပါ။ နောက်တစ်ချက်မှတ်ရန်မှာ မြန်မာကဗျာ၏ အခြေခံ
မူဖြစ်သော အခံပိုဒ်ရော အအုပ်ပိုဒ်များတွင်ပါ တစ်ပိုဒ်ချင်း ပိုဒ်တွင်းကာရန်များ
ချိတ်မိဖို့လည်း အထူးလိုအပ်လှပါသည်။ နမူနာပုံစံတွင် စာလုံးမည်း/စောင်းနှင့်
ပြသည်မှာ ပိုဒ်ဆုံးကာရန် အချိုးသတ်ကာရန်ဖြစ်ပြီး၊ ရိုးရိုးစာလုံးမည်းနှင့်
ပြထားသည်မှာ ပိုဒ်တွင်းကာရန်များဖြစ်၏ ။ ကဗျာမှန်ပြီး
ဟာသဉာဏ်ပွင့်နိုင်ကြပါစေ။

*

အခန်း(၂)

၂၀၀၆ ဇန်နဝါရီလထုတ် ရယ်စရာရသစုံမဂ္ဂဇင်း အမှတ်(၂)တွင် ဤကဏ္ဍကို စတင်ရေး ဖြစ်ခဲ့ပါ၏။ ရယ်စရာစာချစ်သူများ သတိထားဖတ်မိသူရှိသလို အမှတ်တမဲ့ ကျော်လွှားသွားသူ များလည်း ရှိနိုင်ပါသည်။ ရည်ရွယ်သည်မှာ ယနေ့မြန်မာကဗျာကို လိုက်စားကြသော ဝါသနာရှင် လူငယ်များအတွက် တစ်စုံတစ်ရာအထောက်အကူဖြစ်စေရန်နှင့် အခြေခံကောင်းတစ်ခုရသွား စေရန် ဖြစ်ပါသည်။

ဤနေရာတွင် ကဗျာနှင့်ပတ်သက်၍ စနစ်တကျ အစီအစဉ်လိုက်တင်ပြသွားနိုင်လျှင် ပို၍ သင့်တော်မည်မှန်သော်လည်း အယ်ဒီတာစားပွဲတွင် ရောက်လာသော ကဗျာစာမူအနေအထား ကိုလိုက်၍ စာရေးသူစိတ်ကူးရသည့်အတိုင်း ရေးသားခဲ့ရာ ပထမ ဆောင်းပါးတွင် ‘ဒွေးချိုးအကြောင်း’က စဖြစ်သွားပါသည်။

ယခုလတွင်မူ လေးလုံးစပ်လင်္ကာကဗျာ နှင့်ပတ်သက်၍ ရေးစရာအကြောင်း ပေါ်လာ ပါသည်။ တစ်နေ့တွင် မဂ္ဂဇင်းတိုက်သို့ နယ်ပေါင်းစုံမှ နေ့စဉ်ရောက်ရှိလာသော ကဗျာပုဒ်ရေ (၃၀)နှင့်အတူ စာတစ်စောင်ပါ ပါလာ၏။ သူ့စာကို အတိုချုံးဖော်ပြရလျှင် ‘ကဗျာအယ်ဒီတာ ခင်ဗျား၊ ကဗျာပျိုးခင်းအညွှန်းပါ ဆရာတို့စာအရ မြန်မာ့ရိုးရာကဗျာများ လိုအပ်နေကြောင်းသိရပါသဖြင့် ယခုစာနှင့်အတူ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်ရေး ရိုးရာကဗျာအပုဒ်(၃၀)ကိုပါ ပူးတွဲပေးပို့လိုက်ပါသည်” တဲ့။

သို့သော်။ သူ့ကဗျာအပုဒ် (၃၀)ထဲက မဂ္ဂဇင်းတွင် သုံးလို့ရနိုင်တဲ့ ကဗျာဆိုလို့ (၂)ပုဒ်ရ အောင် မနည်းကြိုးစားရွေးရပါ၏။ ဒါတောင် အယ်ဒီတာပြင်ဆင်ချက်နှင့် လွတ်လွတ်ကင်းကင်း မဟုတ်။ သင့်လျော်အောင် အနည်းငယ်တည်းဖြတ်ပြင်ဆင်ပြီးမှ သုံးလို့ရမှာဖြစ်၏။ ပြောချင် သည်မှာ

မြန်မာ့ရိုးရာကဗျာကို အလွန်လွယ်ကူသည်ဟု ထင်လေသလား။ ဒါမှမဟုတ်သူတို့ သိဖူးတွေ့ဖူးသော ဒီရွှေဒီမျှနှင့်ပင် ဂန္ထဝင်ကဗျာဖြစ်ပြီဟု အတွေးပေါက်လေသလားမသိ။

အယ်ဒီတာစားပွဲသို့ ရောက်လာသော ကဗျာအမျိုးအစားနှင့် အမျိုးအစားကိုခွဲပြရလျှင်။ လစဉ်ရောက်သမျှကဗျာပုဒ်ရေ (၁၀၀) မော်ဒန်ဆိုလျှင် ဂန္ထဝင်(ရိုးရာဟန်ကဗျာ)က (၁၀)ပုဒ်မျှမရှိ။ ယင်း (၁၀)ပုဒ်အနက် အစပ်အဟပ်မှန်ကန်သော မဂ္ဂဇင်းတွင် သုံးလို့ရနိုင်သော ကဗျာက (၂)ပုဒ် တောင်မရချင်။ ဒွေးချိုးလေးချိုးတွေ မှန်ဖို့မဆိုထားနှင့်။ အရေးအများဆုံးလေးလုံးစပ် လင်္ကာပင် လျှင် မှန်အောင် မရေးနိုင်ကြ။ ကိုးရိုးကားရားတွေသာများ၏ ။

အနိမ့်ဆုံးအသိဖြစ်သင့်သည့် လေးလုံးစပ်ကဗျာတစ်ပုဒ်တွင် ဘယ်နှပိုဒ်ဖြင့်ဖွဲ့၍ ဖွဲ့ထားသော အပိုဒ်တွင် ပါရှိသောပါဒ (ကဗျာစာကြောင်း)ထိုပါဒများအားလုံးသည် ပိုဒ်တွင်းကာရန် တစ်မျိုးမျိုး ဖြင့် မိအောင်ရေးရမည်ဆိုတာမသိ။ ခုတော့ ကဗျာ တစ်ပိုဒ်တွင် ဖွဲ့စည်းပုံ အဓိပ္ပာယ်အရ လေးငါး ပါဒရေးထားသော်လည်း ကာရန်ကျတော့ ၂ ပါဒတစ်မျိုးစီရေးချင်သလိုရေး၍ ချိတ်ချင်သလို ချိတ် ထားတာတွေ တွေ့နေရပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ကဗျာဆိုတာဖတ်လို့လွယ်တိုင်း လွယ်လွယ်ရေး လို့ရသော အရာမျိုးမဟုတ်ပါ။ မည်သည့်ပုံစံဖြင့် ရေးသည်ဖြစ်စေ ခက်ခက်ခဲခဲရေးတိုင်းသာ ကဗျာ ကောင်းမဖြစ်လျှင်ရှိပါမည်။ ကဗျာကောင်းတို့မည်သည် ခက်ခက်ခဲခဲအားထုတ်ရတာ မျိုးဖြစ်ပြီး လွယ်လွယ်နှင့်ရစကောင်းသော အရာမျိုးမဟုတ်သည်ကား သေချာပါသည်။

ဒါ့ကြောင့် ရှေးဆရာတို့က ကဗျာဟူသည် ပညာရှိကဝိပစ္စည်းဟု အဆိုအမိန့်ပြုခဲ့ကြောင်း ကောင်းကောင်းမှတ်သားခဲ့ ကြားသိခဲ့ရဖူးပါသည်။ စင်စစ် ‘ကဗျာ’ဆိုသည့်ဝေါဟာရ စကားရပ်ကား မြန်မာစကားစစ်စစ်မဟုတ်ပါ။

သက္ကဋ္ဌဘာသာလာ ကဗျာ, ကာဗျဟူသည့် ပုဒ်များမှလည်းကောင်း၊ ပါဠိဘာသာလာ ကဝိယ, ကာဝေယျ, ကဗ္ဗ, ကာဗျဟူသည့် ပုဒ်များမှလည်းကောင်း ဆင်းသက် ဆက်နွှယ်ပြီးလျှင် ပျက်ပြယ်လာခဲ့ရသော ဝေါဟာရစကားတစ်ရပ်သာဖြစ်ပါ၏။

ထို ‘ကဗျာ’ဆိုသည့် ပုဒ်အနက်ကို ပါဠိအကျော် ဆရာမော်တို့က ‘ကဝိနိက္ကမံကဗျံ၊ ယံဂီတန္တိဂုစ္စတိ” ဟူ၍ လည်းကောင်း “ကဝိမှိ ဘဝံ ကဗျံ၊ ကဝိနံ အယံဝါ ကဗျာ”ဟူ၍ လည်းကောင်း ဖွင့်ဆိုဖော်ပြခဲ့ကြ၏။ ပညာရှိကဝိတို့၏ (သီချင်းလင်္ကာကို ဖွဲ့ဆိုတတ်သော သူတို့၏ ပစ္စည်းဥစ္စာဟု ခေါ်ဆို သမုတ်ခဲ့ကြ၏။ တစ်နည်းဆိုရလျှင် ‘ပညာရှိကဝိတို့၏ စီကုံးသီဆိုထားသည့် အဖွဲ့အနွဲ့’များ ပင်ဖြစ်ပါသည်။ မှတ်ရန်မှာ ပညာရှိကဝိတို့ ရေးသမျှကဗျာဟု မခေါ်ဆိုနိုင်ပါ။ လင်္ကာနှင့်ဂီတ (သီချင်း)မျိုးကိုသာ ‘ကဗျာ’ဟု ခေါ်ဆိုရချေမည်ဟုဆိုပါ၏။

ယခုတစ်ပတ်နမူနာတင်ပြမည့် ကဗျာမှာ ဝါသနာရှင် ကဘော်နတ်ရှင်(တမူး)၏ ကဗျာဖြစ် ၏။ သူ့ကဗျာနှင့်အတူပါလာသော စာတိုလေးမှာ သူ့ကဗျာကို မဂ္ဂဇင်းတွင်သုံးဖြစ် မသုံးဖြစ်အကြောင်းပြန်ပေးစေလိုပါသည်တဲ့။ ဒါ့ကြောင့် ယခုကဗျာကိုဘာကြောင့် မသုံးဖြစ်သည်ကို ကာယ ကံရှင်သိစေရန်နှင့် အခြားသော ဝါသနာရှင်များ နမူနာယူစေရန် တင်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

“မင်းထူမှထမယ်. . ထမယ်”

* ငါ၏ အိမ်ရှေ့
လမ်းချိုးကွေ့တွင်
ငတိတစ်ယောက်
အရက်သောက်၍
မူးမှောက်ပြီလဲ

ဆိုဆဲနေလေ၏။

* ကူညီချင်တဲ့ငါ့မှာ

ကဗျာကယာထပြီး

လဲနေသူအား

တွဲထူရန်သွားလေ၏။

* သို့သော် ငမူး

ထိုအရူး၏

တစ်ခွန်းသီချင်း

ဆိုညည်းခြင်းကြောင့်

စိတ်ပေါက်ပေါက်နှင့်

ထိုလူနောက်အား

ခေါင်းခေါက်ထားခဲ့မိလေ၏။

* မောင်းမူးဆိုညည်း

သီချင်းကြီးမှာ

‘မယ်ပပခင်ပျိုရယ်..

မင်းထူမှ ထမယ်.. ထမယ်”

ဟူသတတ်။။

ကဘော်နတ်ရှင် (တမူး)

ကဘော်နတ်ရှင် (တမူး)၏ ကဗျာလေးကို

ဆုံးအောင်ဖတ်ကြည့်သောအခါ ပြုံးချင်စရာ

ဟာသဉာဏ်လေးတစ်ကွက်ကိုသွားတွေ့ရ၏။

ဇွဲနှင့်ဆက်လက်ကြိုးစားလေ့ကျင့်လျှင် တစ်နေ့ ဖြစ်နိုင်မည့်ကဗျာဉာဉ်လေးကိုလည်း

တပါတည်း ဖမ်းလိုက်မိပါ၏။ သို့သော် ဖတ်အားမှတ်အား လေ့လာအား

အခြေခံကောင်းဖို့တော့လိုသည်။ မှန်ဖို့လည်းလိုသည်။

ယခုသူရေးထားသောကဗျာသည် လေးလုံးစပ်လင်္ကာကဗျာမျိုးဖြစ်သည်။

ကဗျာတွင် အပိုဒ် လေးပိုဒ်ခွဲထား၏။ မူအရဆိုလျှင် (၆)ပါဒဖြစ်၍ ပိုဒ်တွင်းကာရန်

(၆)ချက်မိရပါမည်။ ယခုမူ ဒုတိယ ပါဒနှင့် တတိယပါဒအကူးတွင် ကာရန်

လုံးဝပျောက်နေသည်။ ဤသို့မဖြစ်ရပါ။

ဒုတိယအပိုဒ်တွင်မူ စကားလုံးများ ဖောင်းပွပြီး ဒုတိယပါဒနှင့်

တတိယပါဒကာရန်မချိတ် မိဘဲ လွတ်နေ၏။ ထို့အတူ တတိယအပိုဒ်တွင်လည်း

ဒုတိယပါဒနှင့် တတိယပါဒအကူးတွင်လည်း ကာရန်လွတ်နေပြန်ပါ၏။

ယခုထောက်ပြသည်မှာ သူ့ကဗျာ၏ မူရင်းအတိုင်း အရေးအသားသက် သက်

ကာရန်အလွဲများကိုသာ မြင်အောင်ထောက်ပြခြင်းဖြစ်၏။

သို့ဖြစ်၍ သူ့မူရင်းကဗျာကို အခြေခံပြီး အနီးစပ်ဆုံး

သူ့စာသားများအတိုင်း ကဗျာပုံစံမှန် အောင် အောက်ပါအတိုင်း ပြင်ပြလိုက်ပါသည်။

ယှဉ်ဖတ်ကြည့်လျှင် အမှားနှင့်အမှန်ကို လက်တွေ့

သဘောပေါက်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

“မင်းထူမှထမယ်. . ထမယ်”

* ငါ၏ အိမ်ရှေ့

လမ်းချိုးကွေ့တွင်

တွေ့သူတစ်ယောက်

အရက်သောက်၍

မူးမှောက်ပြီလဲ

ဆိုဆဲနေလေ၏။

* ကူညီပေးရန်

ရည်သန်စိတ်ကဲ

လဲနေတဲ့သူ

တစ်ဖက်လူကို

တွဲထူရန် ထသွားလေ၏။

* သို့သော် ငမူး

ထိုအရူး၏

သိကျူးညည်းခြင်း

သူ့သီချင်းကြောင့်

ခံပြင်းဒေါဖောက်

ထိုလူနောက်အား

ခေါင်းခေါက်ထားခဲ့မိလေ၏။

* မောင်းမူးဆိုညည်း

သီချင်းကြီးမှာ

‘မယ်ပပခင်ပျိုရယ်..

မင်းထူမှ ထမယ်.. ထမယ်”

ဟူသတတ်။ ။

ကဘော်နတ်ရှင် (တမူး)

မှတ်မိအောင် ပြန်ပြောရလျှင် အထက်ပါကဗျာသည် လေးလုံးစပ်ကဗျာ။
ထိုကဗျာတွင် အပိုဒ် လေးပိုဒ်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထား၏။ ပထမပိုဒ်တွင် (၆)ပါဒ်ပါ၏။
ဒုတိယပိုဒ်တွင် (၅)ပါဒ်ပါ၏။ တတိယ အပိုဒ်တွင် (၇)ပါဒ်ပါ၏။ စတုတ္ထပိုဒ်တွင်
(၄)ပါဒ်ပါ၏။ တစ်ပိုဒ်ချင်းပိုဒ်တွင်းကာရန်များမှန်အောင် စပ်ပြထား၏။

လေးလုံးစပ်လင်္ကာအဓိပ္ပာယ်

လေးလုံးလျှင်တစ်ပါဒ်စပ်ဆိုရသော ကဗျာအဖွဲ့ဖြစ်သည်။
‘လင်္ကာ’ဆိုသည်မှာ ‘အလင်္ကာရ’ မှဆင်းသက်လာသောစကား။ တန်ဆာဆင်ခြင်းဟု
အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ ပို၍ ကွဲပြားအောင် ဆိုရလျှင် လင်္ကာဆိုတာကဗျာ။
အလင်္ကာဆိုတာကဗျာ။ အလင်္ကာဆိုတာ တန်ဆာဆင်ခြင်း။ မြန်မာကဗျာ တွင်
အသုံးအများဆုံး ကဗျာအဖွဲ့။

စပ်နည်းအခြေခံမှာ သံပေါက်စပ်နည်းနားလည်လျှင် လင်္ကာစပ်နည်းကို
အလိုလိုနားလည် နိုင်သည်။ ဒါ့ကြောင့် ရှေးဆရာတို့က ‘ကဗျာအစ
သံပေါက်က’ဟုဆိုကြ၏။ လွယ်လွယ်သိနိုင်ရန် ‘အစလေးလုံး၊ အလယ်သုံး၊
အဆုံးငါး ခုနစ်’ဟု မှတ်သားလေ့ရှိသည်။ ကာရန်ယူပုံမှာ ၄-၃-၂ စနစ် ဖြစ်သည်။
လေးလုံးစပ်လင်္ကာတွင် ၄-၃-၂ စပ်နည်းသည် အခြေခံဖြစ်ပါသည်။
အနည်းဆုံးလေးလုံး လျှင် တစ်ပါဒ်နှင့်သုံးပါဒ်မူတည်ထား၍
ရေးသားဖွဲ့ဆိုအပ်သည်။

အကြမ်းအားဖြင့် လေးလုံးစပ်လင်္ကာစပ်နည်း (၆)မျိုးရှိ၏။
လေးလုံးလျှင် တစ်ကြိမ်ဖြတ် တောက်ပါ။ စည်းဝါးမှန်အောင်ဖွဲ့ပါ။
ဖွဲ့သောအခါအောက်ပါပုံစံအတိုင်း ကာရန်ယူ၍ ဖွဲ့ဆိုရသည်။ ကာရန်နှင့်အတူ
အသံအနက်လှလျှင် ပိုကောင်း၏။

(၁) ၄-၃-၂ နည်း

(၂) ၄-၃-၁ နည်း

(၃) ၄-၁ နည်း

(၄) ၄-၂ နည်း

(၅) ၃-၁ နည်း

(၆) ၃-၂ နည်းဟူ၍ စပ်ဆိုနိုင်သည်။

ဤစပ်နည်း (၆)မျိုးအပြင် အခြားနည်းများလည်း ရှိနိုင်ပါသေးသည်။

သို့ရာတွင် ကျယ်မည် စိုး၍ သင့်ရုံသာတင်ပြ လိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဤအခြေခံလောက်ကို သဘောပေါက်နားလည် အောင်လေ့ကျင့်နိုင်လျှင်ပင် လုံလောက်ပြီဟုဆိုနိုင်ပါသည်။

တစ်ခုပြောချင်သည်မှာ ကဗျာစပ်နည်းများကို သိကျွမ်းထားရုံဖြင့် ပြောင်မြောက်သော ကဗျာကောင်းများရေးဖွဲ့နိုင်စွမ်းပြီဟု မဆိုနိုင်ပါ။ သို့သော် ကဗျာစပ်နည်းများကို တတ်ကျွမ်း ထားခြင်းသည် ကဗျာကောင်းများရေးဖွဲ့နိုင်ရန် အခြေခံကောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည်ကိုကား မေ့ ထား၍ မရပါပေ။ ဝါသနာရှင်တိုင်း ကဗျာကောင်းများရေးသားဖွဲ့ဆိုပျော်ရွှင်နိုင်ကြပါစေ။

*